

Provinciale Staten

Clustercode NW

Ons kenmerk DOC-00714126

Bijlage(n) 1

Uw kenmerk -

Maastricht 19 november 2024

Verzonden 19 november 2024

Onderwerp

Antwoord van Gedeputeerde Staten op schriftelijke vragen

Van het lid : Franssen

Fractie : BBB

Inzake : De Limburgse Bever

Inleiding

Voorafgaand aan de beantwoording van de schriftelijke vragen wordt kort de context geschetst waarbinnen de beantwoording plaatsvindt.

Wilde dieren, zoals de bever, zijn van niemand. Hierdoor hebben eigenaren en beheerders van terreinen en waterwegen een eigen verantwoordelijkheid bij het voorkomen en oplossen van problemen en schade, inclusief de kosten die hiermee samengaan. Met behulp van schadepreventie, onderhoud aan watergangen en/of een andere gebiedsinrichting is het vaak mogelijk om schade door bevers te voorkomen. Wanneer toch moet worden ingegrepen bij problemen die door bevers worden veroorzaakt is faunabeheer mogelijk volgens de "schadegestuurde aanpak".

De bever is opgenomen in bijlage II en IV van de Habitatrichtlijn en is daardoor strikt beschermd. De wettelijke bescherming houdt in dat het verboden is om een bever opzettelijk te verstoren, vangen of doden, of om de rust- en voortplantingsplaatsen te verstoren of vernielen. De Provincie mag alleen afwijken van deze verboden als er een wettelijk belang in het geding is (zoals openbare veiligheid), er geen andere bevredigende oplossingen zijn en de staat van instandhouding van de populatie daardoor niet verslechtert. Als aan alle drie van deze voorwaarden is voldaan, mag er worden ingegrepen tegen de bever in een specifieke situatie. Op dit moment is er in Limburg een gunstige staat van instandhouding voor de bever. Daardoor kan momenteel bij vergunningsaanvragen in het algemeen aan die voorwaarde voldaan worden. Aan de twee andere voorwaarden moet ook nog worden getoetst. Als aan alle drie de voorwaarden voldaan is, vindt ingrijpen plaats op basis van de escalatieladder.

Een lijst van wettelijke belangen staat in artikel 16 lid 1 van de Habitatrichtlijn en artikel 8.74 k Besluit kwaliteit leefomgeving.

Bij het beheren van de bever wordt onderscheid gemaakt tussen kansrijk en niet-kansrijk bevergebied. Denk bij kansrijk bevergebied aan een aantal Natura 2000 gebieden en delen van het Natuurnetwerk Nederland (NNN).

Hier heeft de bescherming van de bever prioriteit maar mag alsnog worden ingegrepen. In niet-kansrijk bevergebied mag de bever ook voorkomen, maar hier is de kans groter dat schade wordt veroorzaakt. De bever kan verstoord worden middels de escalatieladder in beide soorten gebieden wanneer deze zorgt voor (dreigende) schade of overlast aan een wettelijk belang. De laatste stap van de escalatieladder is het doden van de bever. In kansrijk bevergebied is dat enkel toegestaan bij (dreigende) calamiteiten. In niet-kansrijk bevergebied zijn er minder voorwaarden.

Volgens het huidige Faunabeheerplan kan tegen de bever worden ingegrepen op basis van een ontheffing. Sinds het intreden van de Omgevingswet op 1 januari 2024 spreken we echter van een vergunning. Inhoudelijk is dit hetzelfde. Om het overzichtelijk te houden, wordt in de beantwoording van deze schriftelijke vragen de term vergunning gebruikt.

Het huidige Faunabeheerplan Bever loopt van 2020 t/m 2026. Het aankomende Faunabeheerplan Bever zal echter voor het aflopen van deze termijn al worden vastgesteld. De Faunabeheereenheid Limburg (FBE) heeft het aankomende Faunabeheerplan Bever reeds bij GS ter goedkeuring ingediend. Naar verwachting zal in Q1 van 2025 een concept-goedkeuringsbesluit ter kennisname worden voorgelegd aan PS. Een aantal vragen dat hieronder wordt gesteld heeft betrekking op de inhoud van het Faunabeheerplan. De beantwoording hieronder is voor deze onderwerpen ook terug te vinden in het huidige en aankomende Faunabeheerplan.

Vraag 1.

Wanneer wordt gesproken van een goede staat van instandhouding van de bever? (Over welk aantal bevers per strekkende kilometer waterlichaam / per gebied heeft men het dan?)

Antwoord.

Voor Limburg is berekend dat een duurzame beverpopulatie bestaat uit minimaal 500 bevers verspreid over de provincie in een netwerk van onderling verbonden waterwegen. Met minimaal 500 bevers is de gunstige staat van instandhouding in Limburg geborgd.

Vraag 2.

Gezien deze succesvolle voortplanting en algemene voorkomendheid, groeit de beverpopulatie in Limburg explosief, Hoeveel bevers leven momenteel naar schatting in Limburg?

Antwoord.

Het aantal bevers in Limburg is begin 2021 geschat op 1.100-1.200 stuks¹. Uit dat onderzoek blijkt dat de groei van het aantal bevers in Limburg afvlakt en de maximale verspreiding in zicht komt. Er zijn geen recentere onderzoeksgegevens bekend over de verspreiding van bevers in Limburg.

Vraag 3.

Hoe hoog is de schade in Limburg die veroorzaakt werd door de bever in de afgelopen 3 jaar?

Antwoord.

De kosten die worden gemaakt voor het voorkomen en oplossen van problemen die worden veroorzaakt door beschermde fauna zoals de bever worden gedragen door de eigenaar of beheerder van een gebied of waterweg omdat wilde dieren van niemand zijn.

¹ Zoogdierverseniging (november 2021). NEM Verspreidingsonderzoek Bever en Otter. <https://www.zoogdierverseniging.nl/kennisbank/publicaties/2021/telganger-2021-2-november>

Door schadepreventie, onderhoud aan watergangen en/of een andere gebiedsinrichting is het vaak mogelijk om schade door bevers te voorkomen. Wanneer dit niet lukt, dan kan in bepaalde situaties worden ingegrepen tegen de bever.

De Provincie keert via BIJ12 een schadevergoeding uit voor vraatschade aan bedrijfsmatig geteelde gewassen. Deze uitbetaalde schadevergoeding over de afgelopen drie jaar is als volgt:

2021	€ 17.563,58
2022	€ 13.260,31
2023	€ 21.429,68

Ook het Waterschap heeft kosten door de bever. Zij hebben qua beverschade hoofdzakelijk te maken met graaf- en natschade. Het Waterschap is verantwoordelijk voor het bestendig beheer en onderhoud van watergangen waar het beheer van de bever integraal onderdeel van is. Deels kan dit beheer plaatsvinden op basis van de Gedragscode voor Unie van Waterschappen, deels op basis van door de Provincie verleende vergunning. Het Waterschap krijgt niet veel schadeclaims binnen doordat zij in het kader van het peilbeheer intensief aan beverbeheer doen en daarmee schade voorkomen. Het Waterschap geeft daarbij aan dat de kosten van dit beverbeheer over de afgelopen jaren zijn toegenomen.

Schadevergoedingen uitgekeerd door BIJ12 zien enkel op schade aan bedrijfsmatige gewassen. Particulieren, echter, kunnen ook overlast of schade ondervinden door de bever. Zij kunnen dit melden bij de FBE en de Provincie. Vanuit de Provincie kan, indien gewenst, advies worden gegeven op locatie over hoe om te gaan met de bever en het treffen van preventieve maatregelen. In de periode van 2021-2023 heeft de Provincie in totaal ongeveer 30-35 van deze meldingen van particulieren binnengekregen. Hier is echter geen schadebedrag aan te hangen.

Daarnaast kunnen ook andere partijen schade ondervinden door de bever, zoals gemeenten of Rijkswaterstaat. Voor die schade en de kosten daarvan is iedere partij zelf verantwoordelijk. De Provincie heeft geen totaaloverzicht van alle schade die de bever veroorzaakt in Limburg en welke kosten hierin omgaan, aangezien dit niet de verantwoordelijkheid is van de Provincie.

Vraag 4.

Hoeveel schade kwam hiervan direct ten laste van provincie Limburg?

Antwoord.

De Provincie is enkel verantwoordelijk voor de kosten van schade aan bedrijfsmatige gewassen die via BIJ12 wordt uitgekeerd. Dat is dus in totaal €52.253,57 voor 2021-2023.

Vraag 5.

Hoeveel schade in de breedste zin van het woord, maatschappelijke onrust, ondergraving van dijklichamen / straten etc. is Gedeputeerde Staten bereid te laten ontstaan?

Vraag 6.

Op enig moment is de rek uit het "beschermen van een soort". Kan Gedeputeerde Staten aangeven wanneer dit kantelpunt voor de provincie wordt bereikt?

Vraag 7.

Met andere woorden, wanneer wordt het punt bereikt dat de lasten (in geld, overlast / onrust, schades aan burgers) niet meer te verantwoorden zijn onder “bescherming van een soort”? Daarnaast zorgt het dammen van waterlopen / beken ook nog eens dat andere ecologische natuurwaarden in het gedrang kunnen komen.

Antwoord op de vragen 5,6 en 7.

Wilde dieren zijn van niemand. Hierdoor hebben eigenaren en beheerders van terreinen en waterwegen een eigen verantwoordelijkheid bij het voorkomen en oplossen van problemen en schade binnen de kaders van de wet. De Provincies zijn verantwoordelijk voor het zorgen en behouden van een gunstige staat van instandhouding van de soort. Daarnaast heeft de Provincie op basis van de Omgevingswet de verantwoordelijkheid voor het faunabeleid, dat erop gericht is om schade door wilde diersoorten aan wettelijke belangen te voorkomen. Dit vraagt om een balans tussen de bescherming van de bever aan de ene kant, en het voorkomen van schade aan de andere kant. De Provincie spant zich hiervoor in door in te zetten op subsidieregelingen voor de preventie van faunaschade en het geven van voorlichting. Een particulier of agrariër met (dreigende) overlast of schade door de bever kan de Provincie verzoeken om advies op locatie. Om evenwichtig en duurzaam te kunnen samenleven met de bever is het belangrijk dat particulieren, ondernemers, gemeenten en andere betrokken organisaties weten wat het handelingsperspectief is bij (dreigende) schade door bevers. Daarnaast is in het aankomende Faunabeheerplan opnieuw gezocht naar meer ruimte om binnen de wettelijke kaders overlast en schade door bevers te voorkomen en bestrijden.

Schade aan wilde flora en fauna en natuurlijke habitats is één van de wettelijke belangen waarbij ingrijpen onder voorwaarden en op basis van een vergunning mogelijk is. Dit is met name van toepassing wanneer de soort of habitat die door de bever wordt geschaad kwetsbaarder en/of zeldzamer is dan de bever. Ingrijpen vindt dan plaats op basis van de escalatieladder, bijvoorbeeld met het verlagen of verwijderen van dammen.

Vraag 8.

Waarom wordt deze gevolgschade niet meegenomen in de schade uitkering?

Antwoord.

Het voorkomen van natschade op percelen valt onder het regulier peilbeheer van het Waterschap. Hierin hebben zij door de gedragscode en vergunning al veel mogelijkheden om (preventieve) maatregelen te treffen tegen bevers. Als agrariërs (nat)schade hebben aan hun gewassen door ineffectief peilbeheer kunnen zij hier bij het Waterschap schadevergoeding voor aanvragen. De oorzaak van de natschade moet dan aantoonbaar bij het Waterschap liggen, bijvoorbeeld door het nalaten om dammen te verwijderen wanneer dat wel had gekund.

Vraag 9.

Bestaat voor de bever ook een “escalatieladder” en zo ja, hoe wordt deze toegepast?

Antwoord.

Ja. De escalatieladder is opgenomen in het Faunabeheerplan Bever.

Een vergunning faunabeheer kan enkel worden verleend indien erkende belangen (dreigen te) worden geschaad, er geen andere bevredigende oplossingen zijn en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt. De escalatieladder ziet hierbij op het toepassen van andere bevredigende oplossingen. In de escalatieladder staan maatregelen die getroffen kunnen worden tegen de bever. Meer ingrijpende maatregelen mogen pas worden ingezet wanneer minder ingrijpende maatregelen bij herhaling niet tot het beoogde resultaat leiden, of wanneer het voortdurend toepassen van minder ingrijpende maatregelen in redelijkheid niet meer verlangd kan worden. Het is niet noodzakelijk om in iedere situatie de gehele escalatieladder te doorlopen. Dit is afhankelijk van het type gebied en de (dreigende) schade. Voor het treffen van een deel van de maatregelen in de escalatieladder moet een vergunning worden aangevraagd bij de FBE.

De laatste stap in de escalatieladder is het doden van de bever(s). Voordat dit gebeurt, moet de vergunningsaanvrager een plan van aanpak indienen bij de FBE, waarin onder andere moet worden gemotiveerd welke bevredigende oplossingen al zijn getroffen (het doorlopen van de escalatieladder). Op basis van deze informatie toetst de FBE of aan de voorwaarden van de vergunning wordt voldaan. Vervolgens wordt door de FBE gerapporteerd aan de Provincie Limburg over de wijze waarop de escalatieladder is doorlopen, alvorens de vergunning kan worden ingezet.

Vraag 10.

Hoe ziet Gedeputeerde Staten deze ontwikkeling en op welke wijze wordt hier naar de toekomst toe een visie ontwikkeld, zodat Waterschap Limburg hun stuwen en duikers ten allen tijden (365 dagen per jaar) kan bedienen?

Antwoord.

In het aankomende Faunabeheerplan Bever is, in samenspraak met onder andere het Waterschap, gezocht naar een manier om het Waterschap meer handelingsperspectief te bieden bij overlast en/of schade door bevers bij technische voorzieningen (waaronder stuwen en duikers). De exacte vorm hiervan wordt nog besproken. Hierbij is het van belang dat inzichtelijk wordt gemaakt waarom preventie op deze specifieke locatie niet mogelijk of effectief is, wat de schade aan de verschillende belangen zal zijn en waarom het probleem met gedragscode en de huidige vergunning faunabeheer niet op te lossen is. Er moet voldoende worden onderbouwd dat er geen andere bevredigende oplossingen zijn en dat de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt.

Vraag 11.

Welke inspanning kan provincie Limburg en/of Gedeputeerde Staten leveren om deze problematiek van aantoonbare gevolgschade (door bijvoorbeeld vernatting) als erkende schade te waarderen en dus vergoedbaar te stellen via BIJ12?

Antwoord.

Bij natschade door handelen of nalaten door het Waterschap kan reeds bij het Waterschap schadevergoeding worden aangevraagd. Het Waterschap is namelijk verantwoordelijk voor het peilbeheer.

Vraag 12.

Kan de provincie een oplossingen bieden of bijdragen aan een oplossing voor deze situaties? En zo ja op welke wijze?

Antwoord.

De Provincie is niet verantwoordelijk voor de schade door de bever in deze casussen. Zoals gezegd hebben eigenaren en beheerders van terreinen en waterwegen een eigen verantwoordelijkheid bij het voorkomen en oplossen van problemen en schade met betrekking tot de bever. De Provincie staat desgevraagd wel open voor een adviserende rol.

Het gehele gebied Herkenbosscherbroek fungeert als verbindingzone tussen de Meinweg en de Roer. Het is dus niet enkel de wilgenlaan aan de desbetreffende beek die dit gebied de verbindende functie geeft. De bever is een voor het Roerdal aangewezen habitatrictlijnsoort die thuishoort in het gebied. Het gehele gebied is begrensd als goudgroene natuur. In het Herkenbosscherbroek is het Waterschap bezig met het natuurlijk herinrichten van de Boschbeek zodat er minder schade ontstaat door de aanwezigheid van de bever. Hierdoor zullen de wilgen, als deze niet worden beschermd, op termijn worden vervangen door een natuurlijke begroeiing.

De bomen kunnen overigens beschermd worden tegen vraatschade van bevers door gaas om de stam te zetten. De Gemeente Roerdalen zet deze methode in het Herkenbosscherbroek al jaren succesvol in. Ook kan een pasta zoals Wöbra op de boomstam gesmeerd worden. Beide middelen, gaas en pasta, mogen zonder vergunning worden ingezet. Hiervoor is de eigenaar van de wilgen aan zet. Bij een eventuele herplanting kan dit dan ook worden toegepast.

Uit een veldbezoek aan de visvijver op 29 oktober blijkt dat deze ondertussen volledig omheind is met een elektrische afwering. Ook was er geen (bever)schade te zien bij de visplaatsen. Op de verdere situatie bij de visvijver en de rol die het Waterschap hier heeft, heeft de Provincie geen zicht. Als door verhoogde peilen gronden onbruikbaar worden, kan het waterschap ingrijpen conform beverbeleid. Tijdens de kraamperiode gelden er echter tijdelijke beperkingen op het ingrijpen tegen de bever.

Vraag 13.

Kan en zo ja waar een inwoner van onze provincie zijn schade verhalen indien deze zoals in bovengenoemd schade, maar ook gevolgschade ondervindt (bv een voertuig zakt in het gangenstelsel onder de weg terwijl de aanwezigheid van gangenstelsel onder de weg bekend is)?

Antwoord.

De verantwoordelijkheid voor schade veroorzaakt door wilde dieren ligt bij eenieder zelf. De Provincie is qua faunaschade enkel verantwoordelijk voor de vergoeding van bedrijfsmatige schade aan gewassen die via BIJ12 wordt uitgekeerd. Ons is niet bekend dat er een vergoeding voor schade door de bever bestaat voor particulieren.

De nadruk ligt op preventie van schade. Door tijdig preventieve maatregelen te nemen, kan overlast en schade bij particulieren vaak voorkomen worden. Daarom hebben particulieren de mogelijkheid om de Provincie te benaderen voor advies op locatie over preventieve maatregelen.

Vraag 14.

Heeft de gemeente Weert contact gehad met de provincie (via de Faunabeheereenheid) over een mogelijke oplossing voor deze problematiek?

Antwoord.

In februari 2021 is er op verzoek van gemeente Weert een bezoek gebracht aan woonerf De Vrouwenhof. Doel van het bezoek was om de beverschade inzichtelijk te maken voordat de gemeente Weert een vergunningsaanvraag in zou dienen voor het vangen en verplaatsen van de bever. De gemeente Weert heeft begin 2022 een machtiging gekregen van FBE Limburg om de vergunning in te zetten. Met die machtiging konden in en om woonerf De Vrouwenhof de aanwezige bevers worden gevangen. De Provincie is toentertijd op de hoogte gebracht van de machtiging. Hiermee is één bever gevangen en verplaatst naar Wallonië. Het afgelopen jaar heeft gemeente Weert nog contact gehad met de Provincie en de FBE aangaande een particulier met ondergraving. Hier is op locatie advies gegeven over hoe om te gaan met de schade en preventie van verdere schade.

Vraag 15.

Naast het wegvangen van 1 enkele bever (en deze te herplaatsten elders), welke pogingen zijn er nog ondernomen om de overlast van de bevers, de schade door de bevers en de gevolgschade te beperken en/of te voorkomen?

Antwoord.

Het woonerf De Vrouwenhof zou na het wegvangen van de bever in 2022 volledig voor bevers zijn afgesloten. Op de manier waarop dit gebeurd is, heeft de Provincie geen zicht. Voor zover bekend zijn hierna in 2022 en 2023 verdere pogingen gedaan zijn om bevers in het woonerf te vangen, maar dit is niet gelukt.

Het woonerf bevindt zich buiten kansrijk bevergebied. Als er inderdaad schade is aan een wettelijk belang (in dit geval waarschijnlijk de openbare veiligheid), mag de escalatieladder worden ingezet met als laatste stap het doden van de bever(s). Hiervoor kan gemeente Weert een vergunning aanvragen bij de FBE, net zoals in 2022.

Vraag 16.

Zijn er in het nieuw te ontwikkelen Faunabeheerplan gebieden aangewezen waar de bever ongestoord mag vertoeven (gedoog gebieden)?

Antwoord.

Nee. Zoals in de inleiding staat, wordt onderscheid gemaakt tussen kansrijk en niet-kansrijk bevergebied. In het aankomende Faunabeheerplan verandert die verwoording naar bevergebied en overig gebied. Ook in bevergebied is het toegestaan om de escalatieladder te doorlopen wanneer de bever zorgt voor schade of overlast aan een wettelijk belang, maar het doden van bevers is er enkel toegestaan bij calamiteiten.

Vraag 17.

Is de rest van Limburg daarmee gebied waar de bever beheerd kan worden, (eigenlijk op dezelfde wijze als bij de wilde zwijnen) zogenaamde nulstand gebieden?

Antwoord.

De bever kan al in de hele provincie beheerd worden op basis van een vergunning. Beheer is breder dan enkel het handhaven van een nulstand en omvat alle ingrepen tegen een dier.

Het invoeren van nulstandgebieden is in Limburg op dit moment niet mogelijk gezien de strikt beschermde status van de bever. Ook als er sprake is van een goede staat van instandhouding, betekent dat niet automatisch dat populatiebeheer is toegestaan. De Provincie heeft hierover in 2022 extern juridisch advies ingewonnen. Uit dat advies blijkt dat het invoeren van grootschalige nulstandgebieden juridisch niet te onderbouwen is op dit moment. Deze maatregel gaat (veel) verder dan de huidige escalatieladder, die al de mogelijkheid biedt om bevers die problemen veroorzaken te doden. Daarom moet de noodzaak van nulstand juridisch zeer grondig onderbouwd worden.

Het advies ziet wel ruimte voor het invoeren van nulstand bij specifieke locaties of voorzieningen. Dit zijn locaties waar op voorhand duidelijk is dat de bever zorgt voor een zodanige gevaarstelling of schade, die disproportioneel hoge kosten met zich meebrengt, dat het handhaven van een nulstand op die locaties nodig is. Denk hierbij bijvoorbeeld aan dijken en spoorrails. Ook hier is het noodzakelijk dat goed onderbouwd wordt dat preventie (redelijkerwijs) niet mogelijk is, wat de schade zal zijn en dat de schade aan een wettelijk belang met de huidige vergunning niet voorkomen of opgelost kan worden. De terreineigenaar of -beheerder die het nulstandgebied wil laten aanwijzen moet deze onderbouwing aanleveren. De mogelijkheid tot het aanwijzen van dit soort specifieke nulstandgebieden wordt mogelijk opgenomen in het aankomende Faunabeheerplan onder de naam "risicolocatie". Samen met het Waterschap wordt nog verkend voor welke gebieden er voldoende onderbouwing is om hiervoor in aanmerking te komen. In deze gebieden zal jaarrond een vergunning mogen worden ingezet om te voorkomen dat bevers zich hier vestigen, dan wel om gevestigde bevers te verwijderen. Hier zal uiteraard niet met een escalatieladder gewerkt worden, aangezien iedere aanwezigheid van bevers in deze gebieden ongewenst is.

Vraag 18.

Hoe staat Gedeputeerde Staten in deze mogelijke oplossing?

Antwoord.

Als op basis van een vergunning mag worden overgegaan tot het doden van bevers, zijn terreineigenaren en -beheerders zelf verantwoordelijk voor dit beheer. Het Waterschap heeft hier mensen voor in dienst die ook bevers mogen doden op de terreinen van de wildbeheereenheden. Terreineigenaren en -beheerders kunnen daarnaast, indien nodig, voor de uitvoering van de vergunning een wildbeheereenheid inschakelen. Deze werkwijze functioneert naar tevredenheid.

Gedeputeerde staten van Limburg

Voorzitter

secretaris

College van Gedeputeerde Staten

Provincie Limburg

Postbus 5700

6202 MA Maastricht

Maastricht, 25-09-2024

Betreft: De Limburgse Bever

Geachte College,

In het faunabeheerplan 2020-2026 is de bever ruim beschreven. Wat echter opvalt is dat er bij het ingaan van dit plan wordt gewerkt met (tel-)gegevens uit het jaar 2018. Op basis van deze gegevens kleurde onze provincie al nagenoeg geheel rood. Hieruit mag worden geconcludeerd dat de bever algemeen voorkomend is binnen onze provinciegrenzen.

De bever geniet bescherming op grond van de omgevingswet, gebaseerd op de habitatrictlijn. (te lezen in bijlage II van de habitatrictlijn is dat men deze baseert op gegevens verworven in 1994). In 2004 werd geschat dat er maximaal 400 bevers waren landelijk.

Telresultaten beverpopulatie Limburg

2008	90
2010	140
2012	200
2020	900-1000
2021	1100-1200

(bron: Faunabeheereenheid Limburg).

In de Beleidslijn Bever van provincie Limburg staat dat er begin 2021 in onze provincie tussen de 1.100 en 1.200 bevers waren. Hieruit mag worden geconcludeerd dat er sprake is van een uitmuntend habitatgebied en een uitstekende reproductie van de bever.

1. Wanneer wordt gesproken van een goede staat van instandhouding van de bever? (Over welk aantal bevers per strekkende kilometer waterlichaam / per gebied heeft men het dan?)
2. Gezien deze succesvolle voortplanting en algemene voorkomendheid, groeit de beverpopulatie in Limburg explosief, Hoeveel bevers leven momenteel naar schatting in Limburg?

Bevers staan bekend om hun graaf- en knaaglustigheid en hun capaciteit om waterlopen, duikers en waterdoorgangen te dammen. Door deze activiteiten wordt de omgeving geconfronteerd met de gevolgen hiervan. Verzakkingen in dijken, oevers, akkers en weilanden zijn en komen steeds vaker in de media. Percelen en paden die langdurig onder water lopen en grondgebruikers die hierdoor met een behoorlijk "gevolgschade" geconfronteerd worden.

3. Hoe hoog is de schade in Limburg die veroorzaakt werd door de bever in de afgelopen 3 jaar?
4. Hoeveel schade kwam hiervan direct ten laste van provincie Limburg?
5. Hoeveel schade in de breedste zin van het woord, maatschappelijke onrust, ondergraving van dijklichamen / straten etc. is Gedeputeerde Staten bereid te laten ontstaan?
6. Op enig moment is de rek uit het “beschermen van een soort”. Kan Gedeputeerde Staten aangeven wanneer dit kantelpunt voor de provincie wordt bereikt?
7. Met andere woorden, wanneer wordt het punt bereikt dat de lasten (in geld, overlast / onrust, schades aan burgers) niet meer te verantwoorden zijn onder “bescherming van een soort”? Daarnaast zorgt het dammen van waterlopen / beken ook nog eens dat andere ecologische natuurwaarden in het gedrang kunnen komen.

Gevolgschade door het “dammen” of “ondergraving” (het onder water lopen van percelen) staat niet in de vergoedingenstaat van BIJ12, zelfs als zeer duidelijk is dat de bever de direct oorzaak is van de schade. (alleen direct aangetoonde gewasschade komt in aanmerking voor vergoeding).

8. Waarom wordt deze gevolgschade niet meegenomen in de schade uitkering?
9. Bestaat voor de bever ook een “escalatieladder” en zo ja, hoe wordt deze toegepast?

In navolging van de vorige vraag wordt er sinds enige tijd (ook voor dit zeer natte jaar) geconstateerd dat er een flinke vernatting van gebieden plaatsvindt door excessieve bever aanwezigheid (voorbeelden zijn gebieden in Pey – Echt, Koebroek Vlodrop en langs de Oostrumsebeek en Leukerbeek)

In sommige gebieden zijn er stuwen en duikers die deze waterstand zouden kunnen regelen. Echter door een dermate gebiedsbescherming door de aanwezigheid van de bever, wordt dit onmogelijk gemaakt. Schades die hierdoor ontstaan zijn ons inziens onnodig en te voorkomen indien de stuwen bediend mogen worden.

10. Hoe ziet Gedeputeerde Staten deze ontwikkeling en op welke wijze wordt hier naar de toekomst toe een visie ontwikkeld, zodat Waterschap Limburg hun stuwen en duikers ten aller tijden (365 dagen per jaar) kan bedienen?
11. Welke inspanning kan provincie Limburg en/of Gedeputeerde Staten leveren om deze problematiek van aantoonbare gevolgschade (door bijvoorbeeld vernatting) als erkende schade te waarderen en dus vergoedbaar te stellen via BIJ12?

In het gehele gebied waar de bever voorkomt is sprake van “vraatschade”. Deze vraatschade is een natuurlijk gevolg van de aanwezigheid van de bever, echter zijn er schades aan aanplanten die specifiek geplant zijn ter versterking van het Natuur Netwerk Nederland. Deze situatie heeft zich bijvoorbeeld voltrokken in natuurgebied Herkenbosch Broek, hier zijn wilgenlanen aangelegd door Waterschap Limburg als ecologisch verbinding tussen Nationaal Park de Meinweg en het Roerdal, dit voor het beschaduwden van de beek.

Aanplant verricht door Waterschap Limburg met een bepaald doel c.q. beheer is door vraat geheel vernietigd. Het gedogen van de bever op deze plaats draagt niet bij aan de gestelde doelen waarvoor de aanplant bedoeld was (tegenstrijdige natuurwaarden), daarnaast is het blijven herplanten ter vervanging van de om geknaagde bomen in de ogen van Fractie BBB kapitaalvernietiging van gemeenschapsgeld. Verenigingen met een locatie nabij een beek worden

gedupeerd doordat de oeverbeschoeiing verzakt doordat het water gestuwd wordt doordat de bever de overlopen / uitlopen dichtdammen. De visvereniging waarvan wij input gekregen hebben, heeft ongeveer 600 leden. Ook mindervalide leden hebben hier hun vissstek. Het water is tot over de beschoeiing gestuwd en hierdoor verzakken de oevers. De rolstoelplaatsen zijn geheel ondergelopen en verzakt. Er zijn reeds pompen ingezet om het waterpeil te verlagen. Dit is echter een tijdelijke oplossing.

Momenteel is het niet meer veilig om de vijver als zodanig te gebruiken en op deze wijze is de vereniging gedoemd te stoppen. Vele uren vrijwilligerswerk, visplezier en sociale cohesie zal verloren gaan. Het Waterschap heeft de handen op de rug gebonden en mag niet ingrijpen. Dit is een typerend voorbeeld, maar zo zijn er legio clubs en verenigingen die kampen met deze problematiek.

12. Kan de provincie een oplossingen bieden of bijdragen aan een oplossing voor deze situaties? En zo ja op welke wijze?

Bij situaties waar oplossingen heel logisch lijken, maar door tegenstrijdige regelgeving heeft men het gevoel dat ze van het kastje naar de muur gezonden worden.

Op 9 september 2024 is er in een artikel van nieuwswebsite "Weert de Gekste" gerefereerd aan woonerf "De Vrouwehof" en de beverproblematiek aldaar. De aan het college gestelde vragen zijn schoten voor een gesloten doel! Alles valt en staat bij "de staat van instandhouding" is deze goed, dan kan de zwaarte van bescherming een tandje minder. Echter, op dit moment is het zo dat een diersoort, in deze casus de bever, een hele woonwijk gijzelt. Inwoners, ondernemers en overheid worden gegijzeld, doordat een diersoort niet beheerd mag worden! Steeds verschuilt men zich achter de beschermende wetgeving. Het kan toch onmogelijk de bedoeling zijn van onze wetgever dat er door de genoemde staat van instandhouding geen enkele rem meer op de uitbreiding van een diersoort is en er alleen maar een significante opbouw van een schadedossier plaatsvindt. Daarnaast is de schade die inwoners door de bever lijden niet te verhalen via BIJ12.

13. Kan en zo ja waar een inwoner van onze provincie zijn schade verhalen indien deze zoals in bovengenoemd schade, maar ook gevolgschade ondervindt (bv een voertuig zakt in het gangenstelsel onder de weg terwijl de aanwezigheid van gangenstelsel onder de weg bekend is)?
14. Heeft de gemeente Weert contact gehad met de provincie (via de Faunabeheereenheid) over een mogelijke oplossing voor deze problematiek?

De gemeente, als wegbeheerder, brengt haar inwoners in een dermate gevaarlijke positie door de wegverzakkingen en ondergravingen te gedogen (afzetten van een verzakking is adhoc handelen maar zeker geen adequaat handelen op langere termijn). Deze situaties kunnen grote gevolgen voor inwoners hebben en als bevoegd gezag met betrekking tot faunabeheer heeft ook Gedeputeerde Staten hier een rol in. Door gesprekken met bewoners blijkt dat deze situatie zich al enkele jaren voordoet. De bescherming van de bever is steeds de drempel die actief ingrijpen onmogelijk maakt. Uit gesprekken die gevoerd zijn met aanwonenden van het betreffende erf speelt dit al enkele jaren. Uit de brief van Weert Lokaal mag geconcludeerd worden dat er geld vrijgemaakt is en pogingen gedaan zijn om de beverproblematiek te beheersen (?) echter zonder goed resultaat, zoals gesteld wordt.

15. Naast het wegvangen van 1 enkele bever (en deze te herplaatsten elders), welke pogingen zijn er nog ondernomen om de overlast van de bevers, de schade door de bevers en de gevolgschade te beperken en/of te voorkomen?

16. Zijn er in het nieuw te ontwikkelen Faunabeheerplan gebieden aangewezen waar de bever ongestoord mag vertoeven (gedoog gebieden)?

17. Is de rest van Limburg daarmee gebied waar de bever beheerd kan worden, (eigenlijk op dezelfde wijze als bij de wilde zwijnen) zogenaamde nulstand gebieden?

Beheer kan dan plaatsvinden doormiddel van een ontheffing (eventueel onder voorwaarden zoals bij het wilde zwijn) via de faunabeheereenheid aan de wildbeheer eenheden.

18. Hoe staat Gedeputeerde Staten in deze mogelijke oplossing?

Wij zien uw schriftelijke beantwoording graag tegenmoet, binnen de daarvoor gestelde termijn.

Namens de BBB fractie,

René Franssen